

**College financieel toezicht
Curaçao en Sint Maarten**

Adres kantoor Curaçao

De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao

Telefoon (+5999) 4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten

Convent Building 26
Frontstreet, P.O. Box 686
Philipsburg, Sint Maarten

Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

E-mail info@cft.an
Internet www.cft.an

Aan
De minister van Financiën van Curaçao

Contactpersoon
Lisette de Wind/Marnell Bosma
Datum
10 september 2014
Ons kenmerk
Cft 201400136
Pagina
1/4

Telefoonnummer
+5999 461 9081
E-mail
info@cft.an
Uw kenmerk

Bijlagen
-

Onderwerp
Advies op de tweede uitvoeringsrapportage 2014

Geachte heer Jardim,

Conform artikel 18 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten heeft het Cft op 15 augustus 2014 van u de uitvoeringsrapportage (UR) over het tweede kwartaal 2014, inclusief de FMR juni 2014, ontvangen. In deze brief geeft het Cft een reactie op de ontvangen uitvoeringsrapportage waarbij in het bijzonder wordt ingegaan op de stand van de verbeteringen in het financieel beheer m.b.t. de eerder dit jaar afgesproken vijf deelgebieden.

Algemeen

In de tweede UR wordt door Curaçao een sluitend uitvoeringsbeeld gepresenteerd. Dit beeld is opgebouwd uit zowel achterblijvende ontvangsten als achterblijvende lasten. De belastingontvangsten over het eerste halfjaar lopen achter (circa ANG 34 miljoen) op de meest recente prognose, terwijl tegelijkertijd sprake is van lagere lastenrealisaties (per saldo circa ANG 20,8 miljoen). Curaçao verwacht ditzelfde beeld voor het einde van het jaar; lagere belastingontvangsten worden gedekt door lagere lasten.

Het Cft hanteert een eigen belastingmonitor die gebaseerd is op ontvangstenpatronen van de afgelopen drie jaren. Een eindejaarsprognose van het Cft op basis van de belastingrealisaties tot en met juni suggereert een terugval van circa ANG 127 miljoen in de belastingrealisaties ten opzichte van de begroting. Uw ministerie herkent zich ten dele in dit beeld en is dan ook van plan om in de tweede begrotingswijziging 2014 de belastingraming neerwaarts bij te stellen met ANG 68 miljoen.

Uw ministerie heeft een aantal verklaringen met het Cft gedeeld waarom de ontvangsten tot op heden achter lopen. Een deel van de niet gerealiseerde belastingen in het eerste halfjaar is toe te schrijven aan opgetreden vertragingen (onder andere door de staking van de belastingdienst) in afdrachten en betalingen. Daarnaast zijn er ook beleidsintensiveringingen welke nog tot extra ontvangsten moeten leiden in het najaar. Voor wat betreft de vertraging in betalingen en afdrachten is uw ministerie al bezig zich in te zetten om dit deel in het najaar alsnog in te lopen. In de prognose van het Cft zijn deze effecten niet meegenomen waardoor de prognose op een grotere tegenvaller uitkomt dan de eigen raming van het ministerie. Uw ministerie verwacht echter ook dat de begrote belastingontvangsten voor een deel niet meer gerealiseerd gaan worden in dit jaar, maar verwacht een kleinere tegenvaller dan het Cft. Deze twee zaken zal uw ministerie in overweging nemen in de 2^e BW.

Voorts geeft de uitvoeringsrapportage vooralsnog een verwacht overschot van circa ANG 40,8 miljoen wat bedoeld is voor het gedeeltelijk compenseren van de ontstane tekorten op de gewone dienst over de periode 2010-2012. Het voorlopige overschot in 2013 van ANG 120 miljoen maakt dat in combinatie met de begrote overschotten in 2014 en 2015 ter compensatie van de tekorten 2010-2012 er sprake zou kunnen zijn van een overdekking. Het Cft wil hierbij echter opmerken dat behoedzaamheid hier op zijn plaats is. De ervaring van het Cft met de jaarrekeningen 2010-2012 en de rapportages van de SOAB en ARC daarbij leert dat er doorgaans nog veel correcties nodig zijn op de voorlopige cijfers zoals die blijken uit een UR of concept jaarrekening. Daarnaast signaleert het Cft dat Curaçao al dan niet terecht veel incidentele posten direct ten laste brengt van het vermogen. Per saldo is het eigen vermogen van Curaçao sinds 10-10-'10 afgenomen met circa ANG 337 miljoen, van circa ANG 630 miljoen naar ANG 293 miljoen per ultimo 2012. Deze afname is voor een belangrijk deel (ANG 290 miljoen conform jaarrekeningen 2010-2012) toe te rekenen aan de gerealiseerde tekorten. Tenslotte signaleren zowel SOAB als de ARC diverse nu nog niet te kwantificeren onzekerheden waarvan echter duidelijk is dat deze een vaak negatieve en materiële impact zullen hebben op het vermogen en resultaat. Gegeven deze drie factoren adviseert het Cft u om elke mogelijke overdekking aan te wenden ter versterking van het weerstandsvermogen teneinde de gezonde financiële startpositie per 10-10-'10 te herstellen.

Voor wat betreft het uitvoeringsbeeld in de rapportage van de kapitaaldienst valt de onderuitputting op (ANG 13,9 miljoen gerealiseerd t.o.v. ANG 50,5 miljoen volgens de prognose in het eerste halfjaar). Gezien de totale omvang van de begrote kapitaaldienst (circa ANG 320 miljoen) blijft het Cft graag met uw ministerie in gesprek over het realiteitsgehalte van de begrote kapitaaldienst en over de oorzaken van de onderuitputting. Indien de geconstateerde onderuitputting te herleiden is naar de absorptie- en uitvoeringscapaciteit van het apparaat dient naar het oordeel van het Cft de begrote kapitaaldienst in lijn gebracht te worden met de nog verwachte realisaties.

Verbetering financieel beheer

Zoals in april van dit jaar is afgesproken zal vanaf de tweede uitvoeringsrapportage 2014 gerapporteerd worden over de vorderingen op vijf deelgebieden (vijf indicatoren PEFA).

Deze deelgebieden betreffen: 1. Inzicht financiële risico's ZBO's en overheidsvennootschappen; 2. Effectiviteit inning belastingaanslagen; 3. Beheer salarisadministratie; 4. Interne procedures financiële administratie; 5. Vergoeding en verantwoording financiële middelen door onderwijs en medische instellingen.

In de ontvangen uitvoeringsrapportage is aandacht besteed aan deze vijf deelgebieden. Dit is een goed begin. Hoewel er per deelgebied wordt aangegeven dat er plannen van aanpak in voorbereiding zijn en in de loop van het najaar nader zullen worden uitgewerkt, is naar het oordeel van het Cft de rapportage over de meeste deelgebieden in dit stadium nog te globaal en dient nader geconcretiseerd te worden. Met uitzondering van de deelgebieden "Effectiviteit inning belastingaanslagen" en "Het Beheer van de salarisadministratie", wordt onvoldoende inzicht gegeven in wat er bereikt is en moet worden (doel, gewenst resultaat en over welke periode). Het Cft geeft navolgend een aantal voorbeelden ter illustratie.

Zo staat in de rapportage vermeld dat er een traject is opgestart voor onder andere het in kaart brengen van de financiële risico's van alle overheidsvennootschappen. Met betrekking tot het deelgebied "Interne procedures financiële administratie" wordt al geruime tijd door uw ministerie aangegeven dat werkgroepen bezig zijn met het opstellen van een werkdocument. Tot slot wordt er over het deelgebied "Vergoeding en verantwoording financiële middelen door onderwijs en medische instellingen" niet gerapporteerd over de vorderingen en wordt er slechts verwezen naar een aantal documenten.

Kortom, het valt het Cft dus op dat er veel gerapporteerd wordt in termen van plannen van aanpak, documenten, werkgroepen en dergelijke. Met u is de afgelopen periode een aantal maal gesproken over de aanpak van het financieel beheer. Geconstateerd is dat er vaak veel gerapporteerd wordt, terwijl concrete acties of niet van de grond komen of onderbelicht worden als er wel goede resultaten zijn. Wij zijn het met elkaar eens dat het benoemen van de vijf aandachtsgebieden al een bijdrage levert aan het concreter maken van het dossier, maar dat een nog verdere concretiseringslag gewenst is. Aan de hand van de PEFA-rapportage of de managementletters van de accountant zouden concrete producten benoemd kunnen worden waaraan gewerkt wordt. Uitgebreide rapportages hierover zijn niet nodig. Graag gaat het Cft op korte termijn met uw ministerie verder in gesprek teneinde tot een nadere concretisering te komen op de vijf deelgebieden en wat er aan het einde van het derde kwartaal bereikt zal zijn. Tegelijkertijd wil ik graag een voorstel doen over hoe de resterende PEFA-rapporten tot aan 2015 zo pragmatisch mogelijk uitgevoerd kunnen worden.

Diversen

Naar het oordeel van het Cft zijn er in de rapportageperiode vorderingen gemaakt t.a.v. de basisverzekering. Volgens de rapportage heeft de Raad van Ministers begin juli besloten tot een aantal aanvullende dekkingsmaatregelen om dreigende tekorten voor 2014 te dekken, is inmiddels door de SER geadviseerd over de reparatiewetgeving, ligt het concept nu bij de Raad van Advies en zal de wet uiterlijk per oktober van kracht zijn.

Het Cft constateert dat de personeelslasten over het eerste halfjaar ANG 6,5 miljoen minder zijn dan de prognose. Uit de rapportage blijkt dat dit vooral te maken heeft met de lagere APC pensioenbijdrage en minder salariskosten. Ook is het personeelsaantal (excl. onderwijzend personeel en overige) afgenomen van 3725 (december 2012) naar 3511 (eind juni 2014). Dit aantal komt overeen met de begroting waarin uitgegaan wordt van 3540 fte. Binnen dit plafond zijn er in het kader van de verbetering van het financieel beheer t.b.v. verschillende projecten veel functies opengesteld en geaccordeerd door de Staten en wordt er meer aan personeelsopleidingen besteed. Het Cft zal deze goede ontwikkelingen blijven volgen.

Het Cft krijgt conform afspraak alle jaarrekeningen van de overheidsvennootschappen zodra deze beschikbaar zijn bij Financiën. In bijlage 5 van de rapportage is een overzicht opgenomen van de reeds beschikbare jaarrekeningen. Graag ontvangt het Cft nog de jaarrekeningen van Curinde 2013, DC-ANSP 2013 en IUH 2011. Voorts wijst het Cft op de reeds verstreken termijn waarop de jaarrekeningen 2013 afgerond en vastgesteld moeten zijn. Tot op heden zijn er slechts enkele jaarrekeningen 2013 opgeleverd conform bijlage 5 van de rapportage.

Samengevat kan er naar het oordeel van het Cft worden gesteld dat er door u en uw ministerie actie wordt ondernomen om een evenwichtige begroting te behouden. Ook is er een begin gemaakt met vijf deelgebieden ter verbetering van het financieel beheer maar naar het oordeel van het Cft nog onvoldoende concreet. Het Cft zal de voortgang van de belastingontvangsten nauwkeurig blijven volgen en hoopt dat de genomen acties ook daadwerkelijk tot een inhaalslag van de ontvangsten zullen leiden. Het Cft blijft graag met uw ministerie in gesprek over deze onderwerpen en ziet de (concept) 2^e BW 2014 graag tegemoet.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

prof.dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De Voorzitter van de Staten
De secretaris-generaal van het ministerie van Financiën